

שטר חדש של \$5
בטוח יותר. חכם יותר. מוגן יותר.

דף מידע

עובדות על עבודת ייצור הכסף

הדולר מתחיל כאן. מאז פברואר 1862, שר האוצר אחראי לעיצובים המופיעים על שטרות נייר, כולל הדיוקנאות. השר הנרי מ. פולסון הבן, שר האוצר הנוכחי, אישר את העיצוב החדש של השטר בן \$5, שנכנס למחזור ב-13 במרס 2008.

תוחלת חיים. "תוחלת חיים הממוצע" של שטר בן \$5 הוא 16 חודשים במחזור, לפני שהוא מוחלף עקב בלאי.

מספר שטרות של 5. 9% בקירוב מכלל שטרות נייר המיוצר היום על ידי הלשכה להטבעה ולהדפסת שטרות (Bureau of Engraving and Printing) במשרד האוצר האמריקאי הם שטרות של \$5.

מי נמצא על החמש? השטר האמריקאי הנוכחי של \$5 נושא את הדיוקן של הנשיא אברהם לינקולן בחלקו הקדמי, ואת אנדרטת לינקולן בחלקו האחורי. גרסאות קודמות של שטרות בני 5 דולר נשאו את הדיוקנאות של אלכסנדר המילטון (1862), של אנדרו ג'קסון (1869) ושל יוליסס ס. גרנט (1886).

הנשיא אברהם לינקולן והשירות החשאי. במהלך תקופת נשיאותו של לינקולן, זויף יותר משליש מהכסף האמריקאי. בעצתו של שר האוצר דאז, הנשיא הקים ועדה שנועדה לטפל בבעיה הרווחת הזו. הוועדה הזו נודעה בשם 'השירות החשאי של ארצות הברית'. אחריותה המקורית הייתה לשמור על שלמות הכסף של ארצות הברית. כיום הסוכנות היא חלק מהמשרד לביטחון פנים.

המחוז החמישי? הסיניף האזורי של הבנק המרכזי של ארה"ב בריצ'מונד הוא המטה של המחוז החמישי של הבנק המרכזי של ארה"ב, אשר כולל את האזורים באים: מרילנד, מחוז קולומביה (DC), וירג'יניה, צפון קרוליינה, דרום קרוליינה ומרבית החלק המערבי של וירג'יניה. למחוז החמישי סניפים בשרלוט, צפון קרוליינה ובבלטימור, מרילנד.

יש לך שטר של \$5? לעתים מתייחסים לשטר של \$5 כאל "fin" (סנפיר). למילה יש שורשים מהשפה הגרמנית / יידיש והיא קרובה רחוקה של המילה האנגלית "five" (חמש), אך היא הרבה פחות נפוצה היום בהשוואה לסוף המאה ה-19, תחילת המאה ה-20.

בבקשה, דיוקנאות לאחר המוות בלבד. מאז 1866, החוק האמריקאי אסר על הטבעת דיוקנאות של אנשים חיים על הכסף האמריקאי.

כוח התמדה. דיוקנאות של כמה דמויות היסטוריות דיוקן על שטרות שטר מאז 1929.

מה בשם? הכינוי "greenback" (ירוקים), מקורו בשם שניתן לשטרות בני פירעון על פי דרישה (Demand Notes), שאינם נושאים ריבית (non-interest-bearing notes), בגלל חלקם האחורי שהיה בצבע ירוק; שטרות אלו הונפקו על ידי ארה"ב בשנת 1861, כדי לממן את מלחמת האזרחים.

ערך נצחי. כל צורות שטרות הכסף שהונפקו על ידי ממשלת ארה"ב, החל משנת 1861, עדיין צורה למטבע חוקי וניתן לפדות צורה היום בערך המלא המופיע צורה. ממשלת ארצות הברית מעולם לא הפחיתה את ערך המטבע שלה.

שטר חדש של \$5
בטוח יותר. חכם יותר. מוגן יותר.

דף מידע

מתהדרים בפנים נשיות. מרתה וושינגטון היא האישה היחידה שהדיוקן שלה מתנוסס על שטר אמריקאי. היא מופיעה על תעודות כסף בני \$1, מהסדרות 1886, 1891 ו-1896.

השטר היקר ביותר. השטר בעל הערך הגבוה ביותר, שהודפס אי פעם על ידי הלשכה להטבעה ולהדפסת שטרות, היה תעודת זהב בשווי \$100,000, סדרת 1934. השטרות הללו לא הוכנסו למחזור בקרב הציבור הרחב, אלא הונפקו רק לצורך עסקאות בין הבנק המרכזי של ארה"ב לבין האוצר האמריקאי.

"In God We Trust" (באלוהים מבטחנו) ההקדשה הזו הופיעה לראשונה על גבי מטבעות אמריקאיים בשנת 1864. כמעט מאה שנה מאוחר יותר, הקונגרס האמריקאי הפך אותה למוטו הלאומי הרשמי, והיום השימוש בה נדרש על פי חוק, הן על מטבעות אמריקאיים והן על השטרות. במשך השנים, השימוש במוטו נדון בבתי משפט הרבה פעמים, אך אושר באופן עקבי על ידי בתי המשפט השונים, כולל על ידי בית המשפט העליון של ארה"ב - בפעם האחרונה ב-1977.

הנייר הממוחזר מהשטר. חלק מהשטרות שהוצאו מהמחזור על ידי מערכת הבנק המרכזי מתגלגלים לנייר כתיבה ממוחזר.

סופר סתם עם התכווצות שרירים! כאשר ממשלת ארצות הברית השיקה את ההפקה העיקרית הראשונה שלה של שטרות נייר בשנת 1861, כל שטר בר פירעון על פי דרישה נחתם ידנית על ידי נציגים של רשם משרד האוצר (Register of the Treasury) ושל הגזבר. הנוהל הבלתי מעשי הזה הוביל לחקיקה חדשה, שאפשרה להטביע ולהדפיס על הכסף את החתימות של הרשם ושל הגזבר. אמצעי זה נכנס לתוקף בהנפקה של הסדרה הראשונה של שטרות אמריקאיים בשנת 1862.

"1" הוא לא המספר הבודד ביותר. יותר שטרות של \$1 מודפסים ביחס לכל שאר הערכים - שטרות של \$1 מייצגים כ-45% מכל הכסף המיוצר על ידי הלשכה להטבעה ולהדפסת שטרות.

"חגורת כסף" במידת סופר-ענק. 8 מיליארד השטרות האמריקאיים שמודפסים בקירוב בכל שנה, מספיקים כדי להקיף 30 פעם את קו המשווה של כדור הארץ.

מיליונים בגובה מייל. ערמת כסף בגובה 1 מייל תכיל מעל ל-14 מיליון שטרות.

ערכים שונים לאנשים שונים. הערכים שנמצאים בשימוש השכיח ביותר בארה"ב הם של \$1 ושל \$20 ואילו ברחבי העולם - השטר של \$100.

בפאונד אחד... המשקל הממוצע של שטר כסף, ללא תלות בערכו, הוא 1 גרם. פאונד אחד מכיל 454 גרם, לכן פאונד אחד של כסף יכיל 454 שטרות.

אדום, לבנבן וכחול. הצבע הניטרלי של שטרות הכסף האמריקאיים מכיל 25% פשתן ו-75% כותנה. סיבים סינתטיים באדום ובכחול, באורכים שונים, מפוזרים באופן שווה בכל הנייר.

חומר קשיח! תצטרך לכפל שטר כסף אמריקאי כ-4,000 פעמים לפני שהוא יקרע.

